

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 02/04

mun. Chișinău

05 ianuarie 2022

Inspectorul principal de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, în temeiul art.7 alin.(2), art.19 lit.b) și lit.g), art.37 și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021*), în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dlui Țurcanu Vladimir, consilier în Consiliul orășenesc Sîngera, mun. Chișinău.**

I. Partea descriptivă a situației de fapt.

Prin Legea nr.130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, în vigoare din 29.10.2021, au fost operate modificări la Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*) și Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*), aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în conformitate cu dispozițiile art.72 alin.(6) și art.73 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Subsecvent, actele și acțiunile inspectorului de integritate întreprinse în cadrul controlului, s-au efectuat în conformitate cu prevederile legilor nr.132/2016 și nr.133/2016 în redacția de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr.130/2021.

La data de 05.10.2021, în temeiul prevederilor art.30 din Legea nr.132/2016, inspectorului principal de integritate, Griciuc Ada i-a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate, sesizarea nr.C-785/20 din 18.12.2020, care a stat la baza formării dosarului de control nr.20210204025 în privința lui Țurcanu Vladimir, IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED] (*conform datelor din declarația de avere și interese personale pentru anul 2020*).

Potrivit sesizării, consilierul Țurcanu Vladimir ar fi admis conflict de interese prin participare la adoptarea deciziei nr.6/22 în cadrul ședinței Consiliului orășenesc Sîngera din 11.12.2020, cu privire la rectificarea bugetului or. Sîngera pe anul 2020, repartizarea fondului de rezervă aprobat pe anul 2020, prin care i-a fost alocată personal suma de 5000 lei pentru acoperirea parțială a costului medicamentelor.

În aceeași zi, 05.10.2021, conformîndu-se cerințelor art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016 și art.75 alin.(1) din Codul administrativ, inspectorul de integritate a demarat procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Pentru început, inspectorul de integritate reține încălcarea gravă atît a normei citate, cît și a Metodologiei de efectuare a controlului averii și intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și restricțiilor, aprobată prin Ordinul ANI nr.94 din 13.10.2020, or, sesizarea nr.C-785/20 a fost înregistrată în cancelaria Autorității la data de **18.12.2020**, dar distribuită prin sistemul automatizat e-Integritate peste cca 10 luni, la data de **05.10.2021**.

Totodată, inspectorul de integritate constată, că sesizarea corespunde rigorilor legii sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, iar obiectul acesteia vizează aria de competență a Autorității Naționale de Integritate.

Datele din declarațiile de avere și interese personale și informația publică pe pagina oficială web www.cec.md a Comisiei Electorale Centrale și portalul www.instante.justice.md denotă că mandatul dlui Țurcanu Vladimir de consilier orășenesc Sîngera a fost validat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 01.11.2019 (dosar nr.3-4258/2019), urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019.

Prin urmare, Țurcanu Vladimir deține calitatea de subiect al declarării în sensul art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare – Legea nr.133/2016), cărui i se aplică prevederile Legii nr.768/2000 privind statutul alesului local și ale Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală.

Conform art.21 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

Pe cale de consecință, informațiile disponibile la etapa verificării prealabile a sesizării denotă prezența bănuielii rezonabile de încălcare de către Țurcanu Vladimir a regimului juridic al conflictelor de interese.

Subsecvent, în temeiul art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, a fost întocmit Procesul-verbal nr.1010/04 din 08.10.2021 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Țurcanu Vladimir, consilier în Consiliul orășenesc Sîngera, mun. Chișinău (*în continuare – subiectul controlului*).

Subiectul controlului a fost informat prin scrisoarea nr.04-04/5774 din 11.10.2021, despre inițierea procedurii de control și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016 (aviz de recepționare nr.DS8003411981AS din 13.10.2021). Beneficiind de drepturile sale, subiectul controlului a luat cunoștință de actele și materialele dosarului de control.

În ordinea art.85 alin.(3) și art.87 alin.(1) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Astfel, sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și accesate registre informaționale de stat, extrasele fiind anexate la dosarul de control. Totodată, pentru realizarea controlului a fost consultat cadrul legal aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

II. Analiza elementelor constitutive ale conflictului de interese.

În procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, subiectul declarării are obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute de art.11 din Legea nr.133/2016: a) prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; b) asigurarea transparenței și controlului public al activității; c) responsabilitate individuală și exemplul personal.

Conform art.2 din Legea nr.133/2016, *conflictul de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Același articol definește *interesul personal* ca orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relații cu persoane apropiate sau cu persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relații sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv partide politice și organizații internaționale.

Potrivit art.12 alin.(3) din Legea nr.133/2016, *conflict de interese real* este situația în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Materialele prezentate de Primăria or. Sîngera prin răspunsul nr.1081 din 25.10.2021, denotă următoarele circumstanțe faptice relevante speței:

- la data de 06.08.2020, sub nr.intr.567, subiectul controlului a adresat primarului or. Sîngera, cererea de acordare a unui ajutor material pentru procurarea medicamentelor, anexînd extrasul medical din 25.03.2020 și certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă seria CN nr. 280243 din 02.02.2017.

- la data de 11.12.2020, Consiliul orășenesc Sîngera a adoptat Decizia nr.6/22 privind alocarea sumei de 33.000 lei din mijloacele fondului de rezervă pentru acordare ajutoare materiale unice conform anexei nr.1, 2, 3, pentru care 15 consilieri au votat „pro” și 2 consilieri s-au abținut.

- fiind prezent la ședința Consiliului orășenesc Sîngera din 11.12.2020, subiectul controlului a participat la examinarea subiectului nr.22 din ordinea de zi, și anume, la proiectul de decizie „Cu privire la rectificarea bugetului or. Sîngera pe anul 2020, repartizarea fondului de rezervă aprobat pe anul 2020”, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.6 din 11.12.2020. Din conținutul acestei decizii, se reține anexa nr.1 „Alocarea mijloacelor din Fondul de rezervă a Primăriei or. Sîngera, satele Dobrogea și Revaca pentru acordarea mijloacelor materiale populației care au solicitat ajutor material”, în care subiectul controlului a fost inclus în calitate de beneficiar de ajutor material în mărime de 5000 lei pentru acoperirea parțială a costului medicamentelor.

- conform procesului-verbal al ședinței nr.6 din 11.12.2020, pentru anexa nr.1 au votat 12 consilieri cu votul „pro” și s-au abținut 5 consilieri. Pe de altă parte, stenograma procedurii de vot a anexei nr.1 denotă: „Nu a trecut, fiindcă a votat și Țurcanu Vladimir, dar a fost nevoit să se abțină (conflict de interese). Consilierii declară că au votat 13 la număr inclusiv cu Țurcanu V., deci este majoritate. În urma verificării înregistrării video a ședinței, dl Primar declară că într-adevăr sau votat cu Pro – 13 persoane, deci votul este deliberativ.”

- la data de 17.12.2020, în temeiul Deciziei nr.6/22 din 11.12.2020, subiectul controlului a ridicat ajutorul bănesc de 5000 lei, nemijlocit la casieria Primăriei or. Sîngera conform listei de plată nr.1 din 17.12.2020.

Analizînd aceste circumstanțe prin prisma reglementărilor conflictului de interese, inspectorul de integritate constată că subiectul controlului s-a aflat în conflict de interese real, în cazul în care, la data de 11.12.2020, fiind în exercițiul funcției, a fost chemat să participe la luare decizii (prin vot) în prezența interesului personal generat de alocarea ajutorului material în mărime de 5000 lei.

Conform art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

Astfel, prin invitația nr.04-04/6426 din 05.11.2021, subiectului controlului i-a fost solicitat punctul de vedere cu privire la situația supusă controlului.

Subiectul controlului a dat curs invitației și a prezentat la 15.11.2021, nr.intr.10904, punctul de vedere în care a menționat „Prin Decizia Consiliului orășenesc Sîngera din nr.6/22 din 11.12.2020 mi s-a alocat suma de 5000 lei pentru acoperirea parțială a costului medicamentelor (invalid gr.II). Proiectul deciziei menționate a fost votată de majoritatea consilierilor. Eu personal m-am abținut, adică nu am votat, deoarece puteam să provoc un conflict de interese.”

În altă ordine de idei, din materialele prezentate de Primăria or. Sîngera, inspectorul de integritate reține Notificarea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nr.1304/OT4-1450 din 24.12.2020 prin care, urmare controlului legalității, s-a dispus modificarea / abrogarea pct.4 din anexa nr.1 la Decizia nr.6/22 din 11.12.2020, din motivul nerespectării prevederilor art.12 alin.3 din Legea nr.133/2016. Însă, deoarece Consiliul or. Sîngera nu a întreprins acțiuni pe marginea acestei notificări în termenul și condițiile prevăzute de art.68 din Legea nr.436/2006, Oficiul Teritorial Chișinău a sesizat instanța de judecată (cererea nr.1303/OT4 -351 din 19.02.2021). Drept urmare, la data de 28.10.2021, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) a hotărât anularea pct.5 din anexa nr.1 al deciziei Consiliului orășenesc Sîngera nr.6/22 din 11.12.2020, ceea ce înseamnă anularea acordării lui Țurcanu Vladimir a ajutorului material în mărime de 5000 lei.

Între timp, notificarea Oficiului Teritorial Chișinău a fost examinată de Consiliul or. Sîngera în ședința din 02.03.2021, fiind adoptată Decizia nr.1/11 din 02.03.2021 (14 voturi „pro” și 4 abțineri, inclusiv subiectul controlului), prin care s-a decis „Se menține în vigoare decizia Consiliului orășenesc Sîngera nr. 6/22 din 11.12.2020 „Cu privire la rectificarea bugetului or.

Sîngera pe anul 2020, repartizarea fondului de rezervă aprobat pe anul 2020”, fără modificări, fiind supusă votului repetat a deciziei contestate de prezenta Notificare, cu respectarea normelor de drept în vederea neadmiterii conflictelor de interese a consilierilor locali.”

Procesul-verbal al ședinței nr.1 din 02.03.2021 atestă, că la baza adoptării Deciziei nr.1/11 din 02.03.2021 a stat Avizul emis de Comisia Consiliului orășenesc Sîngera pentru probleme juridice, control, petiții, reglementări și menținerea ordinii publice, prin care, urmare examinării Notificării Oficiului Teritorial Chișinău nr.1304/OT4-1450 din 24.12.2020, s-a concluzionat supunerea repetată votului Decizia nr.6/22 din 11.12.2020, (citată): „*Considerăm poziția OT Chișinău al Cancelariei de Stat una total neîntemeiată din următoarele considerente. În urma verificării numărului votului de către primarul or. Sîngera, s-a constatat numărul de voturi deliberative, ce a permis aprobarea anexei nr.1, fără a lua în calcul votul consilierului Țurcanu Vladimir.*”

Generalizând cele menționate mai sus prin prisma reglementărilor conflictului de interese, inspectorul de integritate constată că subiectul controlului s-a aflat în situație de conflict de interese real, atît la data de 11.12.2020 cît și la data de 02.03.2021, avînd obligația de a respecta prevederile art.12 alin.(7) și art.14 alin.(3) din Legea nr.133/2016, prin abținere de la procedura de vot și prin a declara conflictul de interese la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform cerințelor art.12 alin.(7) din Legea nr.133/2016, subiectul declarării are obligația să informeze despre apariția conflictului de interese real Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului.

Totodată, conform art.14 alin.(4) din Legea nr.133/2016, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținere de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Iar, în condițiile art.14 alin.(3) din Legea nr.133/2016, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectul declarării are interdicția întreprinderii oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd părțile vizate de decizia respectivă, pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor și neadmiterii conflictelor de interese consumate în sensul art.12 alin.(10) din Legea nr.133/2016.

Subsidiar, și art.21 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală statuează că, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

În acest sens materialele controlului denotă, avînd interes personal generat de alocarea ajutorului material în mărime de 5000 lei, subiectul controlului nu a soluționat, în modul și termenul stabilit de lege, conflictul de interese real în care s-a aflat în ședința Consiliului orășenesc Sîngera din 11.12.2021, și anume, prin abținere de la luare decizie (prin vot) pe marginea anexei nr.1 la Decizia nr.6/22 din 11.12.2020 „Alocarea mijloacelor din Fondul de rezervă a Primăriei or. Sîngera, satele Dobrogea și Revaca pentru acordarea mijloacelor materiale populației care au solicitat ajutor material”, chiar dacă votul subiectului controlului nu a fost luat în calcul la stabilirea voturilor deliberative.

Totodată, materialele controlului denotă că subiectul controlului nu a informat, în modul și termenul stabilit de lege, Autoritatea Națională de Integritate despre conflictele de interese în care s-a aflat în cadrul ședințelor Consiliului orășenesc Sîngera din 11.12.2021 și din 02.03.2021.

Conform art.39 alin.(1) lit.a)-lit.b) din Legea nr.132/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021, în vigoare la 29.10.2021*), în cazul în care se constată nedeclararea unui conflict de interese, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Pe de altă parte, noua redacție a art.14 alin.(4) din Legea nr.133/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021, în vigoare la 29.10.2021*) statuează, că în cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică.

Analizând materialele controlului prin prisma normelor suscitute și în coroborare cu dispozițiile art.73 alin.4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde, inspectorul de integritate conchide lipsa încălcării art.12 alin.(7) din Legea nr.133/2016, de timp ce se consideră a fi respectate prevederile art.14 alin.(3) și alin.(4) din această lege, or:

- subiectul controlului nu s-a abținut la data de 11.12.2020 de la votarea anexei nr.1, însă votul acestuia nu a fost luat în calcul la aprobarea Deciziei nr.6/22 din 11.12.2020,

- subiectul controlului s-a abținut la data de 02.03.2021 de la procedura de vot în cazul în care Consiliul orășenesc Sângeră a supus repetat votului Decizia nr.6/22 din 11.12.2020.

Confruntând punctul de vedere cu materialul probatoriu administrat și prin prisma cadrului legal pertinent speței, inspectorul de integritate conchide lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

Pe cale de consecință, în ordinea art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016 (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021, în vigoare la 29.10.2021*), inspectorul de integritate conchide încetarea procedurii de control în privința dlui **Țurcanu Vladimir**, prin emiterea prezentului Act de constatare.

Subsecvent, în temeiul art.7, art.19, art.20, art.37 și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*cu modificările operate prin Legea nr.130/2021, în vigoare la 29.10.2021*), inspectorul principal de integritate,-

dispune:

1. Se încetează procedura de control în privința dlui **Țurcanu Vladimir**, consilier în Consiliul orășenesc Sîngeră, mun. Chișinău pe motivul lipsei încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

2. Se comunică actul de constatare dlui **Țurcanu Vladimir** și se informează despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, mun. Chișinău. str. Teilor nr.4.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 5 (cinci) file.

Inspector principal de integritate

Ada Griciuc